

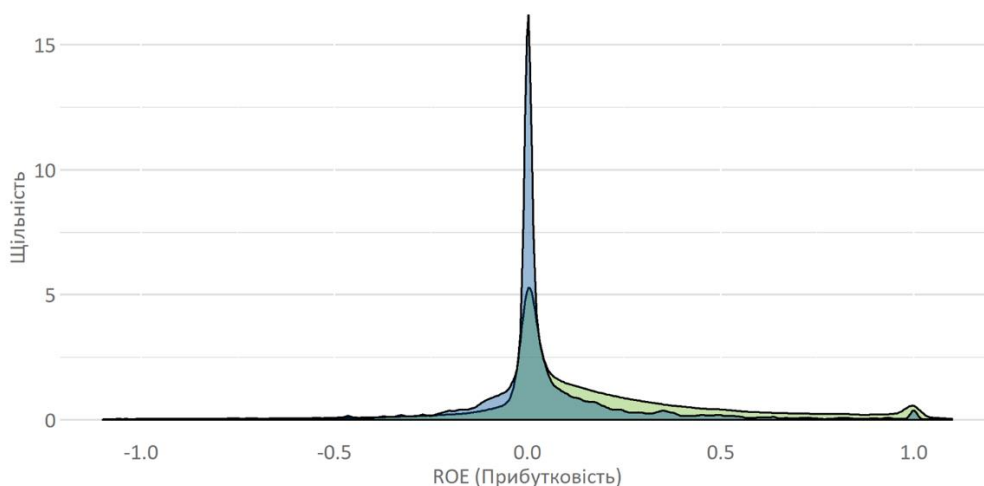
ВАРТО ПРИПИНИТИ БЕЗКОНТРОЛЬНЕ СТВОРЕННЯ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ОБМЕЖИТИ ЇХ ФІНАНСУВАННЯ КОШТОМ ГРОМАДЯН

Щоб покращити ефективність використання місцевих бюджетів, місцева влада має закуповувати послуги в приватного бізнесу через прозорі тендери замість створення і фінансування комунальних підприємств. Тільки п'ята частина КП в Україні є природними монополіями, діяльність решти несе ризик спотворення конкуренції. Докази цим тезам та приклади зловживань з боку КП навів Богдан Прохоров, економіст Центру економічної стратегії, у попередніх висновках дослідження комунальних підприємств в Україні. Презентація відбулася 21 лютого у Hub 4.0 Поділ у співпраці з АМКУ за підтримкою Проекту ЄС "Підтримка застосування правил державної допомоги в Україні".

Медіа, аптеки, обслуговування будинків, послуги шкільного харчування, вивезення відходів, охорони майна, — приклади ринків, де присутність комунальних підприємств не обов'язкова. Ці послуги можуть надавати і приватні компанії за результатами прозорих закупівель.

“Ми в Міністерстві економіки стурбовані ситуацією з кількістю комунальних підприємств, які є на ринку, тому що більшість ринків є конкурентними. Тому штучно створювати комунальні підприємства під різні завдання органів місцевого самоврядування, безконтрольно — це викликає питання”, — зазначив Данііл Волокитін, заступник директора директорату конкурентної політики Мінекономіки в ході обговорення результатів дослідження.

Комунальні підприємства Києва в 2019 році принесли місту 1,019 мільярдів грн збитків. Однак комунальні підприємства не завжди мають бути прибутковими - оскільки їхньою основною метою є надання суспільно важливих послуг.

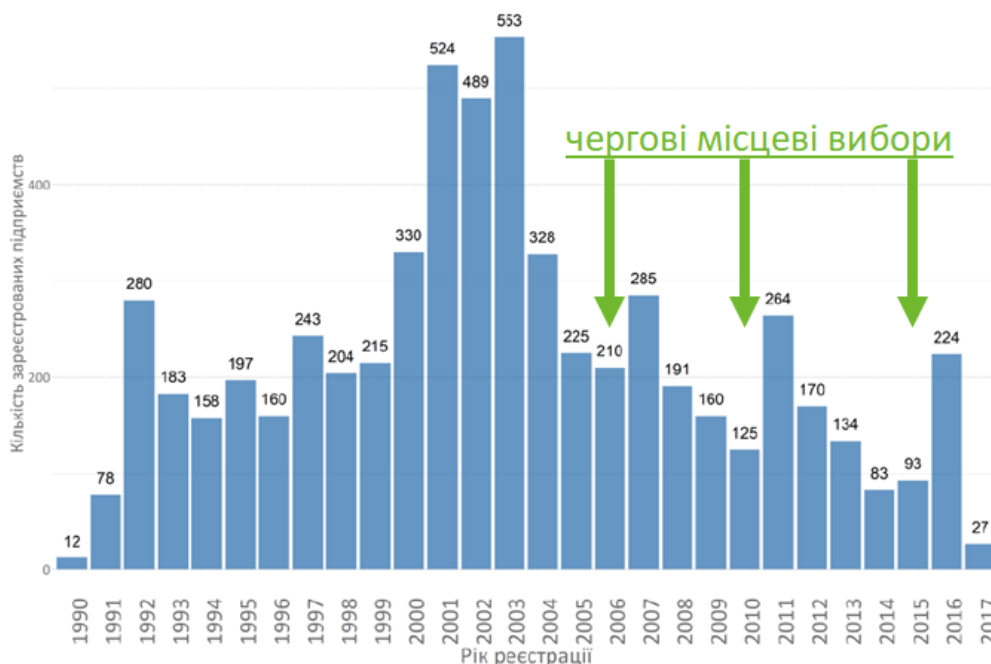
Примітка. Вибірка обмежена компаніями, по яких було можливо знайти фінансову звітність у відкритих джерелах

■ Інші
■ Комунальні

Дані надано: **YOU CONTROL**

Місцеві політики можуть створювати нові КП в залежності від власних інтересів. Згідно з даними Youcontrol, кількість реєстрацій комунальних підприємств може зростати від 30 до 60% в рік, наступний після проведення місцевих виборів, що може свідчити про їх створення із політичної доцільності, а не інтересів громади.

“Якщо у місцевих органів влади є право створювати комунальні підприємства, це не означає, що вони можуть це робити, коли їм заманеться. Є закон України “Про захист економічної конкуренції”, де стаття 4 каже, що органи місцевого самоврядування здійснюють заходи щодо демонополізації ринків і так само є суб’єктами розвитку економічної конкуренції”, — підкреслила в ході обговорення Оксана Дягілева, директорка Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги АМКУ.

Примітка. Вибірка обмежена компаніями, по яких було можливо знайти фінансову звітність у відкритих джерелах

Дані надано: **YOU CONTROL**

Призначення директорів КП з числа місцевих депутатів, преференції з боку бюджетних установ, відмова від створення незалежних наглядових рад — ознаки конфлікту інтересів місцевої влади щодо КП як їх власника та замовника послуг.

Крім того, проблемами є неподання повідомлень про державну допомогу в малих містах, відсутність повних даних на Єдиному порталі публічних фінансів, суттєві відмінності форм звітності та відображення трансфертів в бюджетах міст. Все це зменшує можливості для політиків, дослідників та громадян контролювати діяльність КП.

ЦЕС рекомендує розробити цільову модель корпоративного управління для КП, схожу на ту, що діє для державних підприємств. Вона має включати політику власності для кожного підприємства, чітко визначені повноваження наглядових рад та системи внутрішнього і зовнішнього контролю. Також для уникнення конфлікту інтересів, пропозиції місцевих рад щодо створення нових КП та їх цілей діяльності мають бути узгоджені на національному рівні - наприклад, Антимонопольним комітетом.

Дослідження Центру економічної стратегії “Як фінансування комунальних підприємств обмежує конкуренцію?” проводиться спільно з Антимонопольним комітетом України за підтримки Проекту ЄС “Підтримка застосування правил державної допомоги в Україні” та інформаційної підтримки аналітичної системи Youcontrol.